

Door Marc Van de Weyer

VOYEUR

Voyeur ontsluit iedere week het verhaal achter een kunstwerk in onze (wijdere) omgeving en toont u waar u op moet letten. Gaat dat zien!

HBVL

Gerhard Richter

Keukenstoel (1965)

Olieverf op doek
100 x 80 cm

Städtische Kunsthalle
Recklinghausen

- Tot 18 februari 2018 in S.M.A.K. Gent
- Het S.M.A.K. in Gent is de enige publieke collectie in dit land die een werk van Gerhard Richter in huis heeft. Het museum toont nu, onder de titel *Over Schilderen*, de eerste overzichtstentoonstelling van de meester in België sinds de jaren zeventig - met als bonus acht niet eerder vertoonde werken, recht uit het Keulse atelier.

Stoel

GENT - De wereldroem moet nog komen. In 1965 schildert de jonge Gerhard Richter deze doodgewone stoel naar een eigen foto. Keukenpop uit het Wirtschaftswunder.

Grijs

Grijs is een dubbelzinnige kleur. Tussenkleur, achromatische kleur, kleur zonder kleur. De kleur van een betrokken hemel, van as en lood (Wikipedia in een lyrische bui). Maar ook: met meer nuances dan de bekende vijftig tinten. De kunstenaar die haar het intiemst kent, is zonder twijfel de Duitse schilder Gerhard Richter. Veel van zijn meest memorabele werken zijn in variaties grijs. Of monochroom grijs. Een van zijn vroegste meesterwerken is dit schilderij van een keukenstoel. Hij staat voor een witte muur op een donkere vloer. Door een lichtbron rechts werpt de stoel een scherpe schaduw op de wand.

Atlas

Gerhard Richter (in 1932 geboren in Dresden) schildert deze keukenstoel in 1965. Vier jaar eerder heeft hij de DDR verlaten. Vanaf 1962 legt hij zijn Atlas aan, de al snel monumentale vorm aannemende verzameling foto's, krantenknipsels, schetsen die het beeldmateriaal levert voor zijn figuratieve werk (dat aanvankelijk onder de vlag 'kapitalistisch realisme' getoond wordt). De beeldbron

voor dit doek is een foto die Richter zelf maakt. "De stoel stond bij mij thuis. Hij maakte deel uit van mijn zoektocht naar banale voorwerpen. De stoel, de tafel, de rol wc-papier. De meeste fotoschilderijen zijn gebaseerd op externe bronnen. Maar deze foto heb ik zelf gemaakt."

Foto

Op de foto van de stoel is te zien wat Richter op het schilderij weglaat. Een deur, complicaties van de lichtinval. Wat overblijft is de voorstelling van een banaal object, bijna pijnlijk virtuoos omgezet in verf op doek. Op een onscherpe foto lijkt het schilderij in geen enkel opzicht. De onvastheid van het beeld is het resultaat van Richters technische bril. Zo verandert hij een jaar later de grote piramide in een fata morgana op het schilderij uit de eigen S.M.A.K.-verzameling. Kijken is een verraderlijke bezigheid. Wie weet wat hij ziet? Wat er achter het waas van de werkelijkheid te zien is? En wat die werkelijkheid met de kijker doet? Geen beeldende kunstenaar stelt die vragen zo pertinent als Gerhard Richter, nu al meer dan een halve eeuw.

